

**Bryssel den 25 juni 2025
(OR. en)**

**6978/2/25
REV 2 ADD 1**

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0234 (COD)**

**ENV 145
COMPET 145
SAN 87
MI 136
IND 71
CONSOM 40
ENT 33
FOOD 15
AGRI 94
CODEC 242
*PARLNAT***

RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av
EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av
direktiv 2008/98/EG om avfall

- Rådets motivering
- Antagen av rådet den 23 juni 2025

I. INLEDNING

1. Den 5 juli 2023 förelade kommissionen rådet och Europaparlamentet ett förslag till en riktad ändring av direktiv 2008/98/EG (ramdirektivet om avfall) som fokuserar på förebyggande och hantering av avfall i två resursintensiva sektorer, nämligen textilier och livsmedel. Förslaget är en del av resultaten av den europeiska gröna given och bygger vidare på kommissionsinitiativ såsom handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, från jord till bord-strategin och EU:s strategi för hållbara och cirkulära textilier.
2. Utkastet till direktiv grundar sig på artikel 192 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) (det ordinarie lagstiftningsförfarandet).
3. I Europaparlamentet utsågs utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (ENVI) till ansvarigt utskott för detta ärende. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen den 13 mars 2024.
4. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande den 25 oktober 2023.
5. Kommissionen lade fram sitt lagstiftningsförslag och den åtföljande konsekvensbedömningen för arbetsgruppen för miljön den 12 juli 2023. Arbetsgruppen för miljön fortsatte att behandla förslaget vid sammanlagt åtta möten. Rådet (miljö) höll den 25 mars 2024 en riktlinjedebatt om den riktade ändringen. Rådet antog sin allmänna riktlinje den 17 juni 2024.
6. Därefter hölls två informella politiska trepartsdialoger den 22 oktober 2024 och den 18 februari 2025 som utmynnade i en preliminär överenskommelse mellan rådet och Europaparlamentet. Den 19 mars 2025 bekräftade Coreper den kompromisstext som man preliminärt enats om vid den informella trepartsdialogen den 18 februari 2025.

7. Europaparlamentets ENVI-utskott röstade för denna kompromisstext den 18 mars 2025. Därefter skickade ordföranden för ENVI-utskottet den 20 mars 2025 en skrivelse till Corepers ordförande där han angav att han, med förbehåll för juristlingvisternas slutgranskning, skulle rekommendera plenarförsamlingen att godkänna rådets ståndpunkt utan ändringar vid parlamentets andra behandling om rådet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen i enlighet med den preliminära övergripande överenskommelsen.

II. SYFTE

8. Den föreslagna riktade ändringen har två övergripande syften. För det första, när det gäller uttjänta textilier, syftar förslaget till att minska miljö- och klimatpåverkan, höja miljö kvaliteten och förbättra folkhälsan i samband med avfallshantering av textilier i linje med avfallshierarkin. För det andra, när det gäller livsmedelsavfall, syftar förslaget även till att minska miljö- och climateffekterna av livsmedelssystem i samband med generering av livsmedelsavfall samt ytterligare förebygga livsmedelsavfall och därmed en bättre tryggad livsmedelsförsörjning.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

9. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen innehåller delar som medlagstiftarna har enats om.
10. När det gäller livsmedelsavfall enades medlagstiftarna preliminärt om följande huvuddelar:
- i) Målen för minskning av livsmedelsavfall utgör ett rättsligt bindande instrument för att minska livsmedelsavfallet fram till 2030. Deras nivåer avseende såväl a) bearbetning och tillverkning som b) detaljhandel och konsumtion, inbegripet i restauranger, storhushåll och hushåll, ligger kvar på de nivåer som anges i kommissionens förslag, dvs. 10 % respektive 30 %. Referensperioden för att fastställa dessa mål är det årliga genomsnittet mellan 2021 och 2023, vilket gör det möjligt för medlemsstaterna att undanta 2020, när genereringen av livsmedelsavfall påverkades avsevärt av covid-19-pandemin. Det medges dock flexibilitet att använda ett år före 2021 om representativa uppgifter och metoder finns tillgängliga. Därtill införs en korrigeringsfaktor för att ta hänsyn till turism som ska hjälpa medlemsstaterna att uppnå målen för minskning av livsmedelsavfall med hänsyn till turismens inverkan på genereringen av livsmedelsavfall.

- ii) En översyn, som fastställts till den 31 december 2027, ska bedöma målen för minskning av livsmedelsavfall som fastställts för 2030. Översynsklausulen inbegriper också en bedömning av huruvida ytterligare minskningsmål bör fastställas specifikt för 2035 och huruvida en korregeringsfaktor för förändringar i livsmedelsproduktionsnivåerna som påverkar möjligheterna att uppnå dessa mål bör utarbetas. Översynen ska även bedöma den roll som primärproduktionen spelar för att minska livsmedelsavfallet.

11. Vad gäller uttjänta textilier enades medlagstiftarna preliminärt om följande huvuddelar:

- i) För att säkerställa lika villkor och ökade miljöfördelar inkluderas mikroföretag i tillämpningsområdet. I syfte att ge dessa aktörer en tillräcklig förberedelseperiod skjuter man i texten upp tillämpligheten av de skyldigheter som fastställs i direktivet för mikroföretag med tolv månader efter inrättandet av systemen för utökat producentansvar.
- ii) Tidsfristen för inrättandet av systemen för utökat producentansvar fastställs till 30 månader efter ikraftträdandet. I den preliminära överenskommelsen ges medlemsstaterna möjlighet att hantera praxis för ultrasnabbt mode och snabbmode när de anpassar avgiften inom ramen för system för utökat producentansvar.
- iii) Den allmänna översynsklausulen är fastställd till den 31 december 2029 och omfattar både ramdirektivet om avfall och deponidirektivet. Översynen av ramdirektivet om avfall ska bedöma effektiviteten i det ekonomiska och organisatoriska ansvaret för systemen för utökat producentansvar, inbegripet möjligheten att kräva ett ekonomiskt bidrag från kommersiella återanvändningsaktörer, möjligheten att fastställa mål för förebyggande av avfall, insamling, förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av uttjänta textilier samt möjligheten att införa försortering av blandat kommunalt avfall.

IV. SLUTSATS

Rådets ståndpunkt bygger vidare på det huvudsakliga syftet med kommissionens förslag och återspeglar fullt ut den kompromiss som med kommissionens stöd nåddes i de informella förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet.

Rådet anser därför att dess ståndpunkt vid första behandlingen avspeglar resultatet av förhandlingarna på ett välbalanserat sätt. När ändringen av direktivet har antagits kommer den att underlätta minskningen av textil- och livsmedelssektorernas miljö- och klimatpåverkan i unionen och samtidigt bidra till en mer cirkulär och hållbar ekonomi.
